

Landsbygdsutveckling genom nya lösningar för resande och transporter – svar på enkät från Linköpings kommun

Byalag 1050

Kontaktperson: Ordförande Robert Norling, 076-1400241, byalag1050@gmail.com

<http://byalag1050.se/>

Byalag 1050 har sina medlemmar längs väg 1050 i området Gullberg – Hornstäve - Maspelösa – Flistad och Södra Lund med omnejd. Inom Byalagets område bor ca 850 personer och mellan 2015 till 2017 skedde en ökning av boende med 5,5%. Den grupp som ökar mest är i åldern 7-15 år (ökning med 13,3%). I området finns ca 254 bebodda fastigheter vilket ger 3,3 personer per hushåll. Medeltal för Sverige är 2,2 personer per hushåll.

Föreningens ändamål är att tillvarata medlemmarnas intressen genom att främja utvecklingen av landsbygden och stärka gemenskapen inom verksamhetsområdet. Föreningen ska verka för en hållbar utveckling vilket tydligt framgår av de stadgar byalaget antagit och arbetar efter. I styrelsen finns avdelad en person som särskilt svarar för att bevaka hållbarhetsaspekter i de frågor vi hanterar.

Föreningen bildades 2014 för att bygga ut ett bredbandsnät i området vilket var klart 2017. Under 2019 ombildades föreningen från att vara en ekonomisk förening till en ideell.

Under 2020 har föreningen återstartat sitt arbete och bildat ett antal arbetsgrupper för att få kraft och engagemang i vårt arbete. Följande grupper finns:

- **Trafikgrupp** med ansvar för Gång-/cykelväg (G/C), trafikfrågor främst väg 1050 samt kollektivtrafiken.
- **Maspelösa utvecklingsgrupp** med ansvar för utvecklingsfrågor som främst rör Maspelösa inklusive väg 1040. Gruppen hanterar t ex lokala trafikfrågor för Maspelösa.
- **Trivselgrupp** som ansvarar för att hantera olika arrangemang för Byalags-medlemmarna.
- **Byalagets utvecklingsplan:** Styrelsen ansvarar för att samordna arbetsgrupperna samt för byalagets Utvecklingsplan. Denna plan togs först fram 2015 och reviderades senast 2019. I planen föreslås utveckling inom följande områden: – Fast infrastruktur och exploatering – Bebyggelse – VA – Elförsörjning – Tele/data-kommunikation – Brandposter – Skyddsrum – Service – Kommunal service, skolor – Övrig service – Trafiksituation – Kollektivtrafik – Gång- och Cykelvägar (GC-vägar) – Hastighetsreglering.

Planen ska kommande år revideras med resultatet från de olika grupperna och initiativen som tas. Särskild uppmärksamhet inriktas mot att finna hållbara lösningar för oss på landsbygden där byalaget ska formulera olika målsättningar med bäring till miljön.

Sammanfattning av enkäten

Byalaget finner det mycket positivt att enkäten har lämnats ut till oss boende på landsbygden och vi hoppas detta är en inledning på fortsatta samtal vilka också bör leda till en utveckling.

Ett konkret förslag vi lämnar är att kommunen och Byalaget startar en projektgrupp där Byalaget kan bli ett referensområde (pilotprojekt) för att driva hållbarhetsfrågorna på landsbygden vidare som en del i Linköpings strävan att bli koldioxidneutralt år 2025. Ett sådant projekt kan användas till att formulera konkreta målsättningar vilka sedan prövas i mindre skala. Detta ska vara åtgärder som sedan vidareutvecklas och implementeras i större skala och på större bredd på landsbygden inom kommunen och även inom länet (regionen). Vi har viljan, en hel del kompetens och är vana att få ta stor del av ansvaret för vår egna utveckling.

Vi ser fram emot en återkoppling gällande vårt förslag.

Utifrån enkätens frågeställningar framträder tre svar som är särskilt angelägna för oss boende i området, och som tydligt speglar en mer hållbar utveckling. Dessa är:

1) En gång/cykelväg längs väg 1050 vilken skulle möjliggöra cykel- och elcykel-transporter mellan området och in till Ljungsbro och Linköping. Trafiksituationen längs väg 1050 är farlig. På senare tid har två trafikolyckor skett och de två hastighetsmätningar som Byalaget gjort visar på höga hastigheter – trots fartkameror – samt en ökad andel tung trafik. En gång-/cykelväg med belysningen skulle även höja trafiksäkerheten längs väg 1050.

Förslag på G/C-väg har lämnats vid två tillfällen i form av det så kallade "Linköpingsförslaget". Vid senaste tillfället under 2018 erhöll förslaget 667 galanden. Ett år senare, 2019, avslög Linköpings kommun förslaget med motivet att det inte fanns några planer på att bygga cykelvägen. Ett svar som är lite märkligt och ologiskt eftersom det knappast kan vara det som redan är planerat som man ska föreslå.

Byalagets uppfattning är att Linköpings kommun borde ta förslag på allvar och bemöda sig med att kommunicera på ett mer konstruktivt sätt gentemot medborgarna. Likt bredbandsbyggnationen, som Byalaget tog aktiv del i, kan vi på samma sätt ta fram underlag för en G/C-väg och även förankra en sträckning hos markägarna.

Behovet av G/C-väg är fortfarande tydligt och det hänger inte minst samman med bristen på kollektivtrafik i området.

En G/C-väg stödjer i allra högsta grad den strävan Byalaget har mot att skapa en hållbar utveckling i området.

2) Kollektivtrafiken vilken är en förutsättning för att minska bilresandet till arbete, skola och fritidsaktiviteter och på så sätt öka hållbarheten. Kollektivtrafiken anses av Östgötatrafiken (svar från Mattias Näsström 2020-10-20 på en fråga från Byalaget) vara tillgodosedd för oss boende i området bl a med linje 620 vilken också ska få ett utökat utbud.

Byalaget anser att man med översyn av linjesträckningar och med att inför ett stopp för expressbussen mellan Motala och Linköping kunde få ett klart ökat resande. Trafik som riktas

direkt till och från Mjärdevi anses också kunna öka resandet. Någon form av matarbuss mellan Maspelösa – Gullberg och Blåsväddret/Ljungsbro skulle också sannolikt innebära helt andra förutsättningar för resandet. Under lördag – söndag är det ytterst få bussar som trafikerar området. Eftersom det finns busstrafik på vardagar kan vi inte använda oss av Närtrafiken på helgerna. Något ologiskt.

De flesta familjer är idag hänvisade till att ha 1-2 bilar för att lösa ut transporter för jobb, i viss mån skola, handlande och inte minst för att klara fritidsaktiviteter.

3) Utökad service lokalt i området, t ex i Maspelösa i form av Byalagslokal med obemannad butik och paketinlämning/uthämtning skulle kunna vara en önskvärd utveckling, vilket i sig skulle minska transporter till och från Ljungsbro.

Sammanfattningsvis är Bylagets önskemål kanske kostsamma ekonomiskt för kommunen men kommunens investeringar i området har varit klart begränsade. Det finns en förskola. Nu betalar vi för utveckling av service i tätorten och vi betalar också för att kunna ta oss dit. Övergången till mer hållbara lösningar kommer att kosta inledningsvis men i längden är det lönsamt och nödvändigt.

Svar från Bylagets medlemmar på enkäten

Nedanstående är sammanställda svar från en genomförd enkät. Ett 20-tal familjer har svarat. Vissa svar som är lika har slagits samman. Vissa svar har gjorts mer generella för att det inte ska framgå vem som lämnat svaren.

1 a. Vilka behov har vad gäller resor till och från arbetet? Hur löser du/ni det nu i er bygd?

Varje dag (eller mestadels) med bil. Även helger krävs bilen. Tar för lång tid att åka kollektivt. Tar bilen till jobbet. De flesta arbetspendlar med bil in till Linköping. En del samåker men många åker med egen bil idag. Bil 2-3 dagar per vecka till tåg i Vikingstad för att åka till Norrköping.

Då det ej går buss regelbundet och kommunen inte vill cykelbana för oss in till Ljungsbro där bussförbindelsen är bra så finns inga andra alternativ än att åka bil.

Vi bor i Maspelösa, jag jobbar i Mjärdevi och min make i Tannefors. Barnen går i skola i Vreta Kloster. Eftersom min make och jag inte jobbar i närheten av varandra, och dessutom turas om att hämta barnen på fritids samåker vi inte utan har varsin bil. Det tar mig ca 15 min att köra till jobbet. Det händer att jag samåker med en granne som jobbar på Ericsson, men då oftast när någon av oss står utan egen bil.

Jag har periodvis försökt åka buss (620), men det tar ca 1 tim dör till dör, jämfört med 15 min med bil, eftersom det är en dryg kilometer till busshållplatsen, och det krävs ett bussbyte inne i Linköping för att ta sig till Mjärdevi. Det finns inte heller så många avgångar att välja på, inga kvällstid och inga på helgen, vilket gör att vi kör och skjutsar istället.

Vi har några tonåringar i familjen med mycket spridda start och stopptider. Därtill tränings-/idrottsaktiviteter vid olika tider. Vi jobbar själva och försöker givetvis samordna så gott det går. Alla aktiviteter, skola och arbete är i stan. Vi har två bilar som går skytteltrafik.

Behovet är busslinjer som möjliggör att ungdomarna kan komma hem efter skolan och sedan åka in på träning m m och så komma hem igen. Bussar varje timma, vilket jag förstår är omöjligt.

Enstaka tillfällen, när maken har velat ta en öl på stan med kompisar, har jag skjutsat honom och cykeln till bussen vid Vreta Klosters kyrka, och så har han cyklat hem därifrån senare på kvällen. Men, då Fornåsavägen är livsfarlig för cyklister tar han en mindre oupplyst väg över landet, det är en cykeltur på en dryg halvtimme. Jag har också i perioder, under vår och höst, cyklat till jobbet någon/några dagar i veckan. Det tar ca 1 tim (vanlig cykel), men det är svårt att få det att gå ihop med övrig familjelogistik och det kräver också att jag duschar när jag kommer fram så det tar mkt tid i anspråk vid en tid på dygnet när den kan vara svår att finna.

Även "fritidsresor" bör behandlas. Inga turer på lördag- söndag. Ingen Närtrafik går lördag-söndag eftersom området har busstrafik vardagar.

1 b. Skulle det kunna finnas andra sätt att lösa det på?

Buss eller cykel om det fanns cykelbana och att bussen gick oftare. Utökade bussförbindelser med fler tider, möjlighet att cykla till/från busshållplatser. Kollektivtrafik om bussarna hade stämt med arbetstiderna/skola i stan

Om cykelväg byggdes längs med väg 1050 (Maspelösa till Gullberg) skulle många barn kunna cykla till skolan, vilket gör att föräldrar ej behöver skjutsa dem i bil. Många vuxna skulle cykla till Blåsvädet i Ljungsbro och kunna ta buss där ifrån. Tror även många skulle cykla in till Ljungsbro för att handla, träna på Medleys gym, titta på sina barns fritidsaktiviteter m.m. (Flertalet svar). En buss varje timma på förmiddagen och en hem tidigare än 14:30.

Flytta till stan, vilket blir för dyrt (fam med tre barn). För att få dagen och räcka till är bilen enda alternativet. Tyvärr!

Många kommer säkert att fortsätta med en större andel distansarbete vilket minskar resandet. Ett kontorscafé är en intressant tanke, men det behöver verkligen hålla hög standard och ge ett tydligt mervärde jämfört med att sitta hemma. Om jag ändå är på jobbet på 15 min med bilen, varför ska jag gå någon annanstans istället för att sitta hemma? Det blir ett tredje alternativ som jag egentligen tror starkt på som en samhällslösning, men det ställer stora krav på att dessa faciliteter verkligen funkar, att det är trivsamt, att folk kommer dit så att det blir en arbetsmiljö, och att allt tekniskt finns på plats.

Vi är många i bygden som jobbar på Mjärdevi-Universitetet-Garnisonen-Sjukhuset-Saab. För pendling till och från jobbet skulle en linje som täcker denna sträcka och går på väg 34 vid Fornåsakorset, inte går in via Blåsvädet/Vreta Kloster, och inte kräver byte i centrum vara toppen. Kanske det går att ordna med någon mindre transportlösning, med intresseanmälning inför varje termin/år, så att man kan dimensionera transporten lagom.

En jättebra lösning vore om skolbarn fick möjlighet att åka med någon av de senare skolbussarna hem, och inte är hänvisade endast till bussen som går direkt efter skolans slut. Det gör att vi föräldrar enklare kan välja kollektivtrafik/samåkning/cykel utan att behöva lösa hämtning på fritids på vägen hem. Om barnen börjar kunna klara sig själva hemma kan då också yngre barn få åka hem med samma buss som äldre syskon och klara sig själva en stund innan föräldrarna kommer hem. Det skulle också förbättra trafiksituationen vid skolan - som det är nu kommer 10 bilar och hämtar barn ungefär samtidigt på fritids, för att sedan åka hem till samma by. Jätteenödigt, när en halvtom skolbuss går vid ungefär samma tid.

620 (motsvarande) behövs för skolungdomar och pendlare som ska in till centrum/resecentrum, men den har för få avgångar, och det saknas möjlighet att ta sig till och från stan kvällar och helger. Det gör att det är svårt att klara fritidsaktiviteter utan skjuts.

Väg 1050 är en otrygg sträcka där många kör för fort, och det finns inga vägrenar och inga trygga övergångar. Äldre barn/skolungdomar från Maspelösa som korsar vägen för att ta sig till busshållplatsen i morgonrusningen gör det med livet som insats - fler trygga övergångar till och från busshållplatser skulle behövas.

Express/Direktbuss från Gullberg till Mjärdevi/LIU/US/SAAB + cykelväg utmed LV1050 för att kunna ta sig till Expressbusshållplatsen. Bättre turtäthet på busslinje 620 + "Resehub/Miniresecenter" vid Blåsvädet + bättre turtäthet på busslinje 526. Tätare turer med expressbussen.

Fortsatt bilpendlande in till Linköping men med mer miljövänliga fordon (läs elbilar)"

Bedrövlig trafiksituation längs väg 1050. Farligt att cykla. Två trafikolyckor på kort tid vid korsningen 1050 och korset mot Maspelösa. Två trafikmätningar genomförda genom Bylagets försorg. En innan och en efter hastighetskameror sattes upp. Viss reducering av medelhastigheten men fortfarande för höga hastigheter och ökande trafikvolym (inklusive tung trafik).

Cykelväg efterlyses. Linköpingsförslaget på G/C-väg gav över 600 gillanden.

1 c. Vad skulle i så fall krävas av dig/någon annan part?

Bygga cykelbana utmed riksväg 1050. Ta cykel 3 km till hållplatsen. Se över trafiksituationen på väg 1050 - Fornåsavägen. Cykelväg och trygga övergångar behövs. Cykelväg till kommunikationsnav Blåsvädet Ljungsbro.

Att kommunen bygger cykelbana som gör det möjligt för oss på landet att på ett säkert sätt minska utsläppen med våra bilar. Idag är det farligt att cykla på väg 1050 då många ligger i en högre hastighet än vad som är angivet.

Tätare busslinjer med turer varje halvtimme. Utöka buss 620 - åtminstone kvällar och helger
För egen del skulle krävas att minska den egna bekvämligheten, flexibiliteten och rörligheten genom att välja kollektiv transport, om det finns sådan tillgänglig som passar. Det skulle krävas

att acceptera att man inte kommer kunna åka direkt och hämta ett barn, om något händer på skolan eller någon blir sjuk, eller att jag inte kan svänga förbi affären på vägen hem.

För kommunen skulle det krävas att lätta på reglerna för skolbusstransport, och låta skolbarn åka hem med den skolbuss som passar familjens tider.

Även att se över möjligheten att undersöka mer vilka pendlingsstråk som är tydliga från landsbygden, och erbjuda (mindre) pendlingslinjer som är mer anpassade till behoven. Kanske med någon form av intresseanmälan, så att man också kan följa upp om det är många som sagt sig intresserade av linjen, som sedan inte åker. Då kan man ju skicka ut lite varningar av typen "Det var längesedan vi såg dig på bussen - har du inte längre behov av denna linje?"

Östgötatrafiken behöver låta en Expressbus/direktbuss (Linje 52) trafikera hållplatsen i Gullberg + Linköpings kommun behöver prioritera bygget av en cykelväg utmed LV1050

Östgötatrafiken behöver utöka turtätheten på Linjerna 620 och 526 + Linköpings kommun behöver iordningställa en samordnad hållplats/resecenter vid Blåsväddret

Skattelättnader/subventioner för inköpande/ägande av elbil + Mängder med laddstationer i arbetsplatstäta områden i Linköpings kommun".

Anslutningsbussar till kommunikationsnav Blåsväddret Ljungsbro (i förlängningen självkörande)".

Digital samåkningsapp.

Subvention av bilpool?

Inga kommentarer kring hur låg kostnad som krävs för att bussen ska användas kontra bil. Nu: 36 kr för enkel till Mjärdevi. 700 kr/månad.

Var tar skattepengarna från landsbygden vägen? Hur mycket ges tillbaka i investeringar och service?

Resbehov minskas om service erbjuds lokalt.

2 a. Vilka behov har du/ni i er bygd av transport av varor och paket? Hur löses det nu?

Funkar bra idag att få hemleverans eller hämta i lokal affär.

Tror att många handlar saker online. Vissa paket kommer till brevlådan men många paket måste man hämta ut på macken, Ica eller Hemköp. Det innebär bilresa dit och hem för att hämta paketet. Hemköp Ljungsbro är vanligast som utlämning

Sedvanlig handel i Ljungsbro/Linköping. Löses med bil.

b. Finns det andra sätt man skulle kunna lösa det på?

Vet ej. Men det är samma här att vissa paket kan man hämta med cykel om det fanns cykelbana. Sen vore det smidigt att alltid kunna välja hemleverans utan extra kostnad. Då

skulle man ej behöva åka med bil för att plocka upp paket. Visst då får lastbilen åka hit istället, men för honom blir det en resa för 10 hus istället för att 10 hushåll ska åka totalt 10 gånger.

Svårt att se något som skulle vara bättre. Samordning av utlämning i Maspelösa möjligtvis, men oftast samordnas hämtningen med andra ärenden, så jag tror inte att det skulle minska bilturerna till Ljungsbro.

Fler lokala utlämningsställen, förslagsvis hos lokala företagare, förskolor, dagmammor.

Det vore bättre med Brunby eller Blåsvädret. Ljungsbro är en klar extrakörning.

Vi skulle kunna hjälpa någon granne, men det gör vi inte. Behov av att kunna få kontakt enklare.

Ökad och förbättrad kapacitet hos postbilen. Samordning av leveranserna hos speditörsföretagen.

c. Vad skulle i så fall krävas av dig/någon annan part?

Cykelväg längs väg 1050 och utökad service med buss.

Tillgång till kodlås vid leverans, när mottagaren inte är anträffbar. Fler lokala företagare skulle få möjlighet om att bli godkända som utlämningsställen. Digital leveransbekräftelse. Digitala utlämningsställe (automat)? Instabox finns Gränden och I-huset, Ica Maxi, Detektiven?

Ny samlad struktur för distribution (en speditör). Minskad konkurrens men möjligen ökad hållbarhet. Upphandla speditör.

Funkar bra men kräver en bilresa. Svårt att ta sig in/från till centrum Ljungsbro med kollektivtrafik.

Lantbrevbäraren via Postnord (ringer till). Måste hålla koll på när brevbäraren kommer.

Via Tidningsbud.

3 a. Vilka möjligheter har du idag då det gäller att kunna välja fossilfritt bränsle (förnyelsebart eller el)? Vilka möjligheter har du/ni idag?

Skaffa solenergi till hemmet, köra bil på bättre fossilfri diesel.

Vi har en elbil och en dieselbil. Vi tankar dieselbilen med HVO100, tankstation finns vid Vreta Kluster. Etanol vid Preemmacken i Blåsvädret.

Tyvärr ej möjlighet. Har velat köpa elbil men laddningsstation hemma samt själva elbilen är för stor kostnad. Elbil finns av ekonomiska skäl inte på världskartan. El passar en del, men det är dyrt för den som inte kan köra de allra minsta bilarna.

Bensin/dieselbolagen måste förhandla/komma överens med biltillverkarna att bränslet fungerar och ej skadar motorerna. Där är vi inte framme!

Har elbil och soleanläggning.

Solkraft med uttag för laddning.

b. Finns det andra sätt som skulle kunna utvecklas?

Byta till elbil.

Fler mackar som erbjuder HVO samt att staten/EU går in och subventionerar lokalproducerat bränsle som dessutom är fossilfritt.

En gemensam parkering med laddstolpar som kommunen står för.

Vi tänker att nästa bilbyte blir att byta dieselbilen mot en laddhybrid, och då helst med dieselmotor så att vi kan fortsätta tanka HVO100. Vi hoppas också att infrastrukturen för laddning utvecklas i Sverige, så att det blir lättare att resa längre och ladda på vägen med elbilen. Vi hoppas givetvis också på utvecklingen av en bra flora av fossilfria och hållbara drivmedel, jag tror inte att marknaden kan helt domineras av ett (t ex el). HVO, biogas, och andra drivmedel kommer också att behövas och då krävs en enkel och utbredd infrastruktur för laddning/tankning, precis som dagens bensinmackar.

Prissättning för fossilfria bränslen genom skattereduktion.

c. Vad skulle i så fall krävas av dig/någon annan part?

Cykelväg (elscooterväg) utmed LV1050. Cykelväg en mycket viktig faktor för cykel, elscooter eller liknande.

Göra elbilen billigare än bensin/dieselbil och gör det enklare att använda en el-bil. Laddstationer för el-bil vid pendlarhållplatserna i Gullberg och Blåsvädret. Fler laddstationer för el-bil i arbetstätta områden inne i Linköping.

Att byta ut bilflottan till en fossilfri bilflotta är en stor och dyr investering, och ännu mer kan göras för att privatpersoner ska kunna välja dessa bilar. Även för oss som har relativt höga inkomster är det väldigt mycket pengar det handlar om för att köpa en ny laddhybrid (eller begagnad).

4a. Om du får tänka "helt fritt"; Vad har du för övriga tankar om hur du skulle kunna bidra med ett minskat resande/minskade transporter?

Jobba mer hemifrån, planera inköp bättre. Mer hemarbete har ju bevisligen funkade under Covid-19. Öppen arbetsplats i samband med etablering av Bygdelokal.

Tänk om när det gäller resande. Allt resande är inte av ondo, utan tänk om och ge morötter till de som kan köra fossilfritt som ex.vis bygga om sin äldre dieselbil till en som går på HVO. Köpa ny bil är aldrig en miljövinst.

Se till att skolor och arbetsplatser har liknande start och stopptid och även olika träningsgrupper för ungdomar.

Skulle gärna cykla mycket mer, både för miljöns och hälsans skull. Skulle gärna låta barnen cykla mer också, istället för att skjutsa med bil alltid. Fler bussar och en cykelväg in till Gullberg. Cykelväg. Använda cykeln mer.

De resor jag gör idag handlar allra mest om vardagspendling. Vi har mycket begränsat annat resande, men när vi åker med hela familjen så blir det oftast med bil, ibland med tåg. Så, det vi kan göra handlar om vardagspendlingen, och det är svårt att få ihop på annat sätt än med varsin bil när kollektivtrafiken inte inkluderar landsbygden. Problemet är, tror jag, att i takt med att kollektivtrafiken har monterats ner på landsbygden så har allt fler tvingats bygga sitt pendlande kring egna bilar, och vant sig vid den frihet och flexibilitet det innebär. Därför är det också mycket svårt att vända tillbaka till kollektivtrafiklösningar, för de kommer alltid att upplevas mer begränsande än den egna bilen. Som ni själva påpekar är det svårt att få till samma täthet i linjetrafiken som det går i centrum - att gå ut och ställa sig vid hållplatsen och veta att det kommer någon buss om minst 10 min går inte att få till. Och, det är ju också ett val vi gör, som bosätter oss på landsbygden. För egen del har jag gjort vad jag kan inom ramen för rådande system, tycker jag. Jag har försökt pendla med buss, men en timmes restid jämfört med 15 min är inte försvarbart, särskilt inte i kombination med begränsningen och brist på avgångar. Cykling kan funka rätt årstider, med motivation att det också ger vardagsmotion, men inte varje dag, och det går inte ihop med att hämta barn på fritids. Samåkning med grannen funkar vid behov, men inte varje dag, och det går inte heller ihop med hämtning på fritids. Så, vi har landat i två bilar, varav en är elbil och den andra tankar vi med HVO.

Är nog bara buss som gäller på landet. Att bussarna går in i Ljungsbro norr ifrån och inte bara passerar Blåsväddet.

Olika starttid för skolor och arbetsplatser, för att minska behoven av samtidigt resande för alla pendlargrupper.

Gör skolbusslinjerna till kommunala servicelinjer och kör de så ofta så att de kan användas även för arbetspendling och paketutkörning.

Ett ekonomiskt incitament för att uppnå ett hållbart samhälle - helt avgörande.

Lokalt omhändertagande av trädgårdsavfall.

Skulle man samordna snöröjningen till en entreprenör skulle det ha betydelse. Som läget är i dag är det ett antal entreprenörer inblandade.

b. Vad skulle i så fall krävas av dig/någon annan part?

Cykelväg längs väg 1050. Anordna en arbetsplats i bostaden, som medför skattereduktion för anställda.

Om barnen skulle kunna åka med en senare skolbuss hem, så skulle det skapa möjlighet till andra lösningar. Både att kunna hoppa på samåkningsinitiativ/anpassade kollektivtrafiklinjer, och att jobba på distans hemifrån eller från ett kontorscafé i närheten.

Att Östgötatrafiken drar om en eller flera linjer.

Ansvarsfulla arbetsgivare som förstår samhällsnyttan med hemarbete + tillgängliga 'bystugor' med möjlighet att koppla upp sig för ergonomiskt riktigt hemarbete för de som inte har möjlighet att skapa en egen arbetsyta i hemmet.

Samordning av kommunens skolors starttider och gällande ofice-hours hos kommunens större arbetsgivare.

Kommunal satsning på att göra skolskjutsarna till nånting mycket mer samhällsnyttigt än vad de idag är.

Politiskt beslut att medborgare skall redovisa genomförda hållbarhetsfaktorer i den årliga Självdeklarationen t.ex fossilfritt resande, inköp av miljömärkt el o.s.v.

Bidrag och beslut att investera i bygdelokal (lokalen skall kunna nyttjas av olika användare)

Avsätta mark, samt bidrag till lokal komposteringsanläggning.